

Kdo si počká, ten se dočká

Dovolte mi, vážení pánové, abych vám popřál šťastný a veselý nový rok! Mám pochopitelně na mysli ten liturgický; na začátek kalendářního si budeme muset ještě nějaký ten čas počkat.

Ne všichni z nás se honosí hudebním sluchem a dokonalým hlasem. Já také ne; můj zpěv patří ke zbraním hromadného ničení. Přesto však jsem si takřka jist, že si všichni co nevidět společně zazpíváme jednu oblíbenou sezónní píseň. Pokud by se mi někdo snažil namluvit, že to bude Nesem vám noviny, ať mi laskavě nechodí na oči. Mám samozřejmě na mysli píseň Ejhle, Hospodin přijde, tedy rorátní zpěv. Bezpochyby vám již bude jasné, že se chci krátce zmínit o nastávající liturgické době, totiž adventu. Tak už zase vytáhneme ze skříně fialové ornáty, sklídíme květiny z oltáře a schováme panu varhaníkovi nápěv na chvalo zpěv Sláva na výsostech Bohu (až na jednu výjimku).

Doslovný překlad slova „advent“ znamená „příchod“. Mohli bychom jej však nahradit výrazem „čekání“; a možná ještě lepší by bylo „těšení se“. Nepochybuji tedy, že se na Vánoce těšíte. Ovšem byla by chyba chtít tuto dobu nějak úspěchat. Možná mají někteří z vás tu zkušenost, že se kdysi, když byli mladší (či snad menší), vydali před narozeninami na výzvědy – kdepak se asi pro mě schovávají dárečky? A copak dostanu? Ale troufám si tvrdit, že když jste onen dárek třeba i našli a rozbalili, nějak to nebylo ono – chybělo tomu kouzlo oslavy a obdarování. A když se oslava dostavila, zase chybělo překvapení. A takhle by to nějak mohlo dopadnout i s adventem a Vánocemi.

Ve většině obchodních řetězců začínají Vánoce tehdy, když obchodní oddělení zjistí, že dušičkové věnce už nejdou na obdyt, a proto vydá příkaz z nich oškubat stuhy s nápisem „Vzpomínáme“, napíchat do nich čtyři svíčky a přetvořit je ve věnce adventní. Zároveň nastává doba, kdy jsou nákupní prostory zaplavovány výběrem vánočních koled starých a nových, nejružnějšími elektrickými svíčkami a červenými čepicemi s bílou bambulí.

Pevně věřím, že u vás tomu tak nebude. Věřím, že odoláte nákupní horečce a jejím bacilonosičům, pochopíte, že pravým smyslem adventu není šílený úklid (v rytmu čes-

ké lidové Hadr-kbelík-savo-smeták, duj, daj, duj, daj, duj daj daj) a že Vánoce nezačínají tehdy, když vám obrazovka oznámí, že v růžové zahradě na kraji města se narodil spasilatel s rodinnými pouty, jmenuje se Mrazík a vy zůstaňte s námi na své oblíbené stanici se svými novými a lepšími bonbony, sušenkami a jiným psím krmivem. Věřím, že pro vás neplatí vyhláška „zpívání koledy po 24. 12. úředně zakázáno“.

Všechno má svůj čas

Nenechte si ukrást Vánoce tím, že byste se vydovářeli na koledách už začátkem prosince. Ne že byste je zpívat nesměli. Jen je to nesmysl. A byla by škoda promrhát celý advent jen netrpělivým vyhlížením Vánoc; adventní doba má svůj vlastní ráz a charakter, o který bychom se neměli nechat připravit.

Jak plyne čas

Od počátku lidstva uplynuly nesčetné roky a staletí. Ani sami přesně nevíme, kdy se na světě objevil první člověk, jak ho známe dnes. Věříme však, že Bůh byl u toho a měl o tohoto člověka enormní zájem. Problém však nastal, když onomu člověku začal být Boží zájem na obtíž. Pokusil se z něj vymanit – a od té doby to šlo s lidstvem z kopce. Na svět přišlo to, čemu říkáme dědičný hřích. Chce se tím říci, že první lidé měli vztah dokonalého vztahu s Bohem, Boží blízkosti, a krom toho i vztah předávat toto postavení svým dětem. Když o ně však přišli, neměli už co předávat – a následky cítíme dodnes. Od té doby až doposud se lidé pokoušeli vybudovat náhradu původního štěstí – jakýsi „instantní ráj“. Jenže ono to nešlo, vzdor všem snahám, vzdor všem obětím, vzdor všemu násilí spáchanému na těch, kdo měli o pozemském ráji jinou představu.

Bůh to tak mohl nechat

Bylo to svobodné lidské rozhodnutí, které od něj člověka vzdálilo, a Bůh svobodná lidská rozhodnutí respektuje. Ne protože musí, ale proto, že je gentleman. Přesto však člověka nenechal na holičkách a slíbil, že to nějak vyřeší. Dlouhé generace na toto řešení

člověk čekal. Roky a staletí si lámal hlavu, jak to Bůh zařídí; něco málo mu napověděli proroci, zvláště Izaiáš, z jehož knihy v adventě nejvíce čteme. Až se jednou blýsklo na časy.

A která je ta výjimka zpěvu Gloria?

Právě se k ní dostáváme. Osmého prosince totiž slavíme takřečenou slavnost Neposkvrněného početí. Správný název je „slavnost Panny Marie počaté bez poskvrny prvotního hříchu“.

Kolem této slavnosti se nabalily spousty nesmyslů a omylů. Nechci se teď pouštět do sáhodlouhých jazykozpytných výkladů. Chci jen říci, že „početí“ znamená počátek existence, počátek života. A mluvíme-li o početí „neposkvrněném“, znamená to, že Panna Maria měla od počátku svého života tu prapůvodní výsadu, kterou měl Bůh v plánu pro všechny lidi: výsadu dokonalého společenství s ním. A toto dokonalé společenství s Bohem se pro Pannu Marii realizovalo úžasným způsobem v tom, že se stala matkou Boha, který se stal člověkem. Počátek její existence je počátek onoho radikálního zlomu, revolučního Božího řešení naší spásy. Je to počátek té chvíle, na kterou – ať vědomky nebo nevědomky – čekaly generace a generace našich předků.

A tak může být advent i pro nás, kteří už víme, že se lidstvo dočkalo, dobou očekávaní. Může být dobou solidarity s těmi, kteří se Božího příchodu na svět nemohli dočkat, a přesto čekali. Nebo s těmi, kdo dosud čekají na to, aby se o Božím plánu spásy dozvěděli. A také může být výrazem čekání na to, až se Boží Syn na svět znovu vrátí na konci času a světa, až se naplní druhý smysl zpěvu „Ejhle, Hospodin přijde“.

Tak hodně trpělivosti, pánové – se vším okolo i se sebou samými!

otec Zdeněk Drška

Foto: design master - Adobe stock

S laskavým svolením autora znovu otiskujeme text z roku 2007. Kdo si počká, ten se dočká (Brzy budem profici) - Zdeněk Drška

Schody do nebe II

Píše Zbyněk Pavieský
Kreslí Czina

